

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 5713/22
13.9.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Снежане Живковић, председника већа, Маје Чогурић и Јасне Лозук, чланова већа, у парници тужилаца АА, ББ, ВВ и ГГ, сви из ..., чији је заједнички пуномоћник Милан Рашета, адвокат из Београда, Булевар Војводе Мишића 27, против тужених ДД, ЂЂ, ЕЕ, свих из ..., ЖЖ из ..., чији је пуномоћник Зоран Јелић, адвокат из Београда, поштански преградак 11, 11177 Београд 53, ради утврђења ништавости уговора, одлучујући о жалби тужилаца, изјављеној против пресуде Другог основног суда у Београду П 1548/20 од 04.07.2022. године, у седници већа одржаној дана 13.09.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужилаца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Другог основног суда у Београду П 1548/20 од 04.07.2022. године у ставовима другом, трећем, четвртом, петом, шестом и седмом изреке.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду П 1548/20 од 04.07.2022. године, ставом првим изреке дозвољено је учешће ГГ у својству тужиоца. Ставом другим изреке одбијен је предлог за спајање поступка П 1548/20 са парничним поступком П 9740/21 Другог основног суда у Београду. Ставом трећим изреке не дозвољава се објективно преиначење тужбе, истицањем других тужбених захтева уз постојећи, као у поднеску од 27.04.2015. године. Ставом четвртим изреке утврђено је да је тужба повучена у односу на тужене ЕЕ и ЂЂ. Ставом петим изреке одбијен је тужбени захтев тужилаца којим су тражили да се утврди да су уговори о купопродаји непокретности стана површине 68 м2 у поткровљу десне стране гледано са улице стамбене зграде у улици... у ..., закључен дана 03.12.1994. године и 18.04.1995. године између пок. ЗЗ из ... као продавца и пок. ИИ из ... као купца ништави и да не производе правно дејство. Ставом шестим изреке одбачена је тужба тужилаца у делу у којем су тражили да се обавезе тужени ЖЖ из ... да се исели са свим лицима и стварима из стана у ..., улица ..., као и да кључ стана у ..., улица ... преда тужиоцима на руке, по

правноснажности ове пресуде. Ставом седмим изреке обавезани су тужиоци да туженом ЖЖ солидарно накнаде трошкове парничног поступка у износу од 307.311,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате, у року од 15 дана од дана пријема пресуде, под претњом извршења.

Против наведене пресуде тужиоци су благовремено изјавили жалбу, побијајући је у ставовима другом, трећем, четвртном, петом, шестом и седмом изреке из свих разлога прописаних одредбом члана 360. став 1. Закона о парничном поступку.

Тужени ЖЖ је одговорио на жалбу тужилаца.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 372. Закона о парничном поступку – ЗПП (“Службени гласник РС”, бр.125/04 и 111/09) чије се одредбе примењују у конкретном случају на основу члана 506. став 1. ЗПП (“Службени гласник РС”, бр.72/11, 49/13-одлука Уставног суда, 74/13-одлука Уставног суда, 55/14, 87/18, 18/20 и 10/23), Апелациони суд у Београду је оценио да жалба тужилаца није основана.

У поступку доношења побијане пресуде нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 1, 2, 5, 7. и 9. ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности.

Супротно наводима жалбе тужилаца првостепена пресуда не садржи ни битну повреду одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 12. ЗПП, пошто нема недостатака због којих се не би могла испитати. Изрека побијане пресуде је разумљива, не противречи сама себи ни разлозима који су наведени у погледу свих битних чињеница на јасан и непротивречан начин, а недвосмислено произлази из изведених доказа и целокупног стања у списима.

Према разлозима побијане пресуде одлуку у ставу другом изреке којом је одбио предлог за спајање парнице П 1548/20 са парницом П 9740/21, суд је донео применом члана 314. ЗПП, имајући у виду да је у парници П 9740/21 донето решење о стварној ненадлежности Другог основног суда у складу са одредбама члана 23. став 1. тачка 7. Закона о уређењу судова и члана 403. Закона о парничном поступку и да су списи предмета 01.03.2022. године прослеђени Вишем суду у Београду као стварно и месно надлежном.

Одлуку у ставу трећем изреке којим не дозвољава објективно преиначење тужбе истицањем нових тужбених захтева уз постојећи из поднеска од 27.04.2015. године, првостепени суд је донео применом члана 193. став 2. ЗПП, имајући у виду да се тужени ЖЖ противио преиначењу тужбе и да је суд сматрао да би поступак по преиначеној тужби знатно продужио трајање парнице.

Одлуку у ставу четвртном изреке суд је донео имајући у виду да су приликом подношења тужбе тужиоци као тужене означили правне следбенике ГГ, супругу ДД и синове ЂЂ и ЕЕ и правне следбенике ИИ, супругу ЈЈ и сина ЖЖ. Међутим, како је пуномоћник тужилаца, касније тужилац ГГ на рочишту за главну расправу дана 14.03.2018. године повукао тужбу у односу на тужене ЂЂ и ЕЕ и да иако су наведени тужени примили налоге суда да се изјасне да ли пристају на повлачење тужбе, у законском року од 15 дана нису доставили суду изјашњење, првостепени суд је сматрајући да су пристали на повлачење применом члана 196. став 2. Закона о

парничном поступку утврдио да је тужба у односу на тужене ЕЕ и ЋЋ повучена.

Полазећи од тражене судске заштите правних следбеника КК и ББ, да се утврди ништавост уговора о купопродаји непокретности стана површине 68 м² у поткровљу десне стране гледано са улице стамбене зграде ... у ... закључених дана 03.12.1994. године и 18.04.1995. године између сада покојних ЗЗ из ... као продавца и покојног ИИ из..., као купца, из разлога што ЗЗ није имао права да располаже описаном непокретношћу с обзиром да није испунио уговорне обавезе из уговора о заједничкој градњи од 18.04.1993. године, нити из уговора о изменама и допунама уговора о заједничкој градњи од 22.07.1994. године и да на темељу наведених уговора није могао стећи власништво на идеалним деловима изграђеног објекта до његовог потпуног завршетка, код утврђеног да су тужиоци приликом подношења тужбе као тужене означили правне следбенике ГГ, супругу ДД и синове ЋЋ и ЕЕ, и правне следбенике ИИ, супругу ЈЈ и сина ЖЖ, а да је пуномоћник тужилаца, а касније тужилац ГГ на рочишту за главну расправу 14.03.2018. године повукао тужбу у односу на тужене ЋЋ и ЕЕ, којима је суд упутио налог да се изјасне да ли пристају на повлачење, што они нису учинили у законском року од 15 дана, сматрао да су пристали на повлачење тужбе. Стога је првостепени суд одбио захтев тужилаца да се утврди да су ништави уговори о купопродаји непокретности закључени 03.12.1994. и 18.04.1995. године због непотпуне пасивне легитимације на страни тужених, с обзиром да су тужбом морали бити обухваћени ЋЋ и ЕЕ, применом члана 204. Закона о парничном поступку.

Применом одредбе члана 197. став 3. Закона о парничном поступку, првостепени суд је одбацио тужбу тужилаца у делу којим је тражено да се тужени ЖЖ исели са свим лицима и стварима из стана у ... у улици ... и кључ од стана преда тужиоцима на руке по правноснажности пресуде. Претходно је суд увидом у списе предмета П 1729/01 Другог општинског суда у Београду утврдио да је решењем од 15.12.2004. године тај суд прекинуо поступак до правноснажног окончања поступка П 4663/04, који се води пред Другим основним судом у Београду, те да се поступак П 1729/01 води по тужби тужилаца КК, ББ и ГГ од 29.03.2001. године против тужених ИИ и ЖЖ, ради иселења из стана у поткровљу у ..., што је управо и предмет ове парнице. Како је закључио да постоји идентитет странака и идентитет предмета спора са парницом П 1729/01, која је у односу на ову парницу раније почела тећи, одбацио је тужбу у делу у коме су тражили да се обавезе тужени ЖЖ да се исели са свим лицима и стварима из стана и кључ од стана преда тужиоцима у руке.

Супротно жалбеном указивању правилна је одлука првостепеног суда садржана у ставу другом изреке којим је одбијен предлог за спајање парница П 1548/20 са П 9740/21 и правилно је примењена одредба члана 314. Закона о парничном поступку. Наиме, полазећи од утврђеног да је у парничном поступку П 9740/21 донето решење 22.12.2021. године о стварној ненадлежности Другог основног суда у смислу члана 23. став 1. тачка 7. Закона о уређењу судова и члана 403. Закона о парничном поступку и списи предмета 01.03.2022. године прослеђени Вишем суду у Београду као стварно и месно надлежном суду, није било места усвајању предлога. Како пред истим судом не тече више парница између истих лица у којима је противник разних тужилаца и разних тужених исто лице, наведене парнице се не могу решењем суда спојити ради заједничког расправљања у смислу наведене одредбе члана 314. Закона о парничном поступку.

Правилна је и одлука првостепеног суда садржана у ставу трећем изреке којим

није дозвољено преиначење тужбе из поднеска тужилаца од 27.04.2015. године. Првостепени суд је правилно применио одредбу члана 193. став 2. ЗПП када није дозволио преиначење тужбе имајући у виду да се тужени ЖЖ противио преиначењу и оцену суда да би поступак по преиначеној тужби знатно продужио трајање парнице.

Неосновано се жалбом побија одлука садржана у ставу четвртом изреке којом је утврђено да је тужба повучена у односу на тужене ЂЂ и ЕЕ. Тужиоци су на рочишту за главну расправу дана 14.03.2018. године повукли тужбу у односу на тужене ЂЂ и ЕЕ, који су примили налоге суда за изјашњење да ли пристају на повлачење тужбе и у законском року од 15 дана нису доставили суду изјашњење, па је правилно првостепени суд сматрајући да су пристали на повлачење применом члана 196. став 2. Закона о парничном поступку утврдио да је тужба у односу на тужене ЂЂ и ЕЕ повучена. Жалбено указивање да тужиоци нису повукли тужбу у односу на тужене ЂЂ и ЕЕ, већ су повукли предлог за њихово саслушање и да је његова изјава погрешено унета у записник, као и да је наведено објашњено у поднеску од 09.11.2021. године, нису основани и у супротности су са садржином записника о главној расправи од 14.03.2018. године према коме је првостепени суд након изјаве пуномоћника тужилаца да повлачи тужбу у односу на тужене ЂЂ и ЕЕ, извео доказ саслушањем ДД и сведока ЛЛ и потом одложио рочиште ради изјашњења тужених ЂЂ и ЕЕ на повлачење тужбе и саслушања сведока ЉЉ и наложио њихово позивање ради изјашњења да ли пристају на повлачење тужбе. Неосновано се жалбом указује и да тужени ЂЂ и ЕЕ никада нису обавештени о повлачењу тужбе и да се у њихово име није могла изјашњавати тужена ДД, јер су према стању у списима предмета, именовани примили налоге суда од 14.03.2018. године дана 20.03.2018. године и у законском року од 15 дана се нису изјаснили на повлачење тужбе. Следом изнетог, код утврђеног да је првостепени суд након изјаве пуномоћника тужилаца о повлачењу тужбе у односу на тужене ЂЂ и ЕЕ, рочиште одложио између осталог ради њиховог изјашњења и наложио њихово изјашњење да ли пристају на повлачење тужбе, који налози су им уредно достављени, то је по протеку законског рока, правилно првостепени суд сматрајући да су пристали на повлачење тужбе применом члана 196. став 2. Закона о парничном поступку утврдио да је тужба у односу на тужене ЂЂ и ЕЕ повучена.

Супротно жалбеним наводима правилан је закључак суда да у конкретном случају тужбом нису обухваћена сва лица која по закону и природи ствари морају бити обухваћена тужбом на страни тужених. Наиме, како је предмет тражене судске заштите ништавост уговора о купопродаји непокретности стана површине 68м² у поткровљу у улици ... у ... закључен дана 03.12.1994. и 18.04.1995. године закључених између сада покојних ЗЗ, као продавца и ИИ, као купца и тужиоци су приликом подношења тужбе као тужене означили правне следбенике ГГ, супругу ДД и синове ЂЂ и ЕЕ и правне следбенике ИИ, супругу ЈЈ и сина ЖЖ, код утврђеног да је на рочишту 14.03.2018. године пуномоћник тужилаца повукао тужбу у односу на тужене ЂЂ и ЕЕ и да је у односу на њих ставом четвртим изреке утврђено да је тужба повучена, правилно је првостепени суд због непотпуне пасивне легитимације на страни тужених применом одредбе члана 204. Закона о парничном поступку, тужбени захтев одбио као неоснован.

Одредбом члана 204. Закона о парничном поступку, прописано је да нужно супарничарство постоји ако је по закону или због природе правног односа тужбом морају да се обухвате сва лица која су учесници материјалноправног односа (став 1.); ако сва лица из става један овог члана нису обухваћена тужбом као странке, суд ће да одбије тужбени захтев као неоснован (став 2.); те да о нужном супарничарству суд води

рачуна по службеној дужности (став 3.). Како према стању у списима у улози тужених нису обухваћена сва лица која се налазе у положају јединствених нужних супарничара у смислу члана 204. Закона о парничном поступку, који се сматрају једном парничном странком и само заједно могу имати стварну легитимацију у спору који се због природе правног односа може решити само уз учешће свих правних следбеника уговорних страна и то на једнак начин према свима, правилан је закључак првостепеног суда о неоснованости тужбеног захтева. У конкретном случају не постоји потпуна процесна заједница на страни тужених, као нужних јединствених супарничара, која води одбијању тужбеног захтева због недостатка потпуне пасивне легитимације, с обзиром да је тужбом као тужена страна морали бити обухваћени и правни следбеници сада покојног ЗЗ, његови синови ЂЂ и ЕЕ у односу на које је тужба повучена. Имајући у виду садржину тражене правне заштите тужбом морају бити обухваћене све уговорне стране, с обзиром на правно дејство утврђења ништавости сходно члану 104. Закона о облигационим односима. Питање правне ваљаности правног дејства уговора о купопродаји мора се расправити између уговорних страна, односно између њихових правних следбеника. У ситуацији непостојања потпуне процесне заједнице на страни тужених, као нужних и јединствених парничара, наводи жалбе којима се оспорава правилност примене материјалног права су без утицаја на другачије одлучивање у овој правној ствари.

Неосновано се жалбом побија и одлука садржана у ставу шестом изреке којом је првостепени суд одбацио тужбу у делу захтева којим је тражено исељење из стана у ... у ... Првостепени суд је спровео извиђајне радње увидом у списе предмета Другог општинског суда у Београду П 1729/01 утврдио да је решењем од 15.12.2004. године прекинут поступак до правноснажног окончања поступка П 4663/04 који се води пред Другим основним судом у Београду и да се поступак П 1729/01 води по тужби тужилаца КК, ББ и ГГа од 29.03.2001. године против тужених ИИ и ЖЖ, ради исељења из стана у поткровљу у ... у ..., а што је предмет ове парнице. Како је правилно оценио да је у односу на предметну, парница П 1729/01 почела раније да тече, то је правилном применом члана 197. став 3. Закона о парничном поступку одбацио тужбу имајући у виду да док парница тече се не може у погледу истог захтева покренути нова парница међу истим странкама, а ако таква буде покренута, суд ће тужбу одбацивати.

Приликом одлучивања о законитости и правилности првостепене пресуде, другостепени суд је ценио и остале жалбене наводе, али их није посебно образлагао сагласно одредби члана 382. став 1. Закона о парничном поступку, јер не могу довести до другачије одлуке у овој правној ствари.

Из изложених разлога, Апелациони суд у Београду је одбио, као неосновану, жалбу тужилаца и потврдио првостепену пресуду применом члана 375. и 387. тачка 2. Закона о парничном поступку.

Потврђена је и одлука о трошковима поступка на основу члана 387. тачка 2. Закона о парничном поступку, донета правилном применом одредби чланова 146, 149, 150. и 159. истог закона, а њихова висина је правилно обрачуната на основу Таксене и Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката.

**Председник већа-судија
Снежана Живковић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић